

REGLUGERÐ

um gildistöku reglugerða Evrópusambandsins um lyfjamál (IX).

1. gr.

Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1950/2006 frá 13. desember 2006 um skrá, í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/82/EB um Bandalagsreglur um dýralyf, yfir efni sem eru nauðsynleg við meðhöndlun dýra af hestaætt, sem vísað er til í lið 15za í XIII. kafla II. viðauka við samninginn um Evrópska efnahagssvæðið, eins og honum var breytt með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 140/2007 frá 26. október 2007 um breytingu á II. viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn, skulu öðlast gildi hér á landi með þeim breytingum og viðbótum sem leiðir af II. viðauka samningsins, bókun 1 við samninginn og öðrum ákvæðum hans.

2. gr.

Reglugerðin og ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 140/2007, sbr. 1. gr., sem birt hefur verið í EES-viðbæti við Stjórnartíðindi EB, nr. 19, frá 10. apríl 2008, bls. 68, eru birtar sem fylgiskjal með reglugerð þessari.

3. gr.

Reglugerð þessi, sem sett er með stoð í 49. gr. lyfjalaga nr. 93/1994, með síðari breytingum, öðlast þegar gildi.

Heilbrigðisráðuneytinu, 28. september 2010.

Guðbjartur Hannesson.

Guðríður Þorsteinsdóttir.

Fylgiskjal.**ÁKVÖRÐUN SAMEIGINLEGU EES-NEFNDARINNAR
nr. 140/2007****frá 26. október 2007****um breytingu á II. viðauka (Tæknilegar reglugerðir, staðlar, prófanir og vottun) við EES-samninginn**

SAMEIGINLEGA EES-NEFNDIN HEFUR TEKIÐ NEÐANGREINDA ÁKVÖRÐUN

með hliðsjón af samningnum um Evrópska efnahagssvæðið, með áorðnum breytingum samkvæmt bókun um breytingu á samningnum um Evrópska efnahagssvæðið, er nefnist hér á eftir „samningurinn“, einkum 98. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) II. viðauka við samninginn var breytt með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 105/2007 frá 28. september 2007 ⁽¹⁾.
- 2) Fella ber inn í samninginn reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1950/2006 frá 13. desember 2006 um skrá, í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/82/EB um Bandalagsreglur um dýralyf, yfir efni sem eru nauðsynleg við meðhöndlun dýra af hestaett ⁽²⁾.

ÁKVÖRÐUNIN ER SVOHLJÓÐANDI:

1. gr.

Eftirfarandi liður bætist við á eftir lið 15z (tilskipun framkvæmdastjórnarinnar 2006/86/EB) í XIII. kafla II. viðauka við samninginn:

„15za. **32006 R 1950**: Reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1950/2006 frá 13. desember 2006 um skrá, í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/82/EB um Bandalagsreglur um dýralyf, yfir efni sem eru nauðsynleg við meðhöndlun dýra af hestaett (Stjtið. ESB L 367, 22.12.2006, bls. 33).“

2. gr.

Íslenskur og norskur texti reglugerðar (EB) nr. 1950/2006, sem verður birtur í *EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins*, telst fullgiltur.

3. gr.

Ákvörðun þessi öðlast gildi hinn 27. október 2007 að því tilskildu að allar tilkynningar samkvæmt 1. mgr. 103. gr. samningsins hafi borist sameiginlegu EES-nefndinni (*).

4. gr.

Ákvörðun þessi skal birt í EES-deild *Stjórnartíðinda Evrópusambandsins* og EES-viðbæti við þau.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 47, 21.2.2008, bls. 22, og EES-viðbæti nr. 9, 21.2.2008, bls. 19.

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 367, 22.12.2006, bls. 33.

(*) Engin stjórnskipuleg skilyrði gefin til kynna.

REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR (EB) nr. 1950/2006

frá 13. desember 2006

um skrá, í samræmi við tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/82/EB um Bandalagsreglur um dýralyf, yfir efni sem eru nauðsynleg við meðhöndlun dýra af hestaætt

(Texti sem varðar EES)

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

heilbrigðis- og velferðarþarfir dýra sem gefa af sér afurðir til mannelis, s.s. dýra af hestaætt, án þess að slakað sé á ströngum kröfum um neytendavernd.

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,

með hliðsjón af tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2001/82/EB frá 6. nóvember 2001 um Bandalagsreglur um dýralyf⁽¹⁾, einkum 3. mgr. 10. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Óheimilt er að setja dýralyf á markað í aðildarríki fyrr en lögbær yfirvöld í aðildarríkinu hafa gefið út markaðsleyfi í samræmi við tilskipun 2001/82/EB eða í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 726/2004 frá 31. mars 2004 um málsmeðferð Bandalagsins við veitingu leyfa fyrir lyfjum sem ætluð eru mönnum og dýrum og eftirlit með þeim og um stofnun Lyfjamála-stofnunar Evrópu⁽²⁾.
- 2) Einungis er heimilt að leyfa lyf fyrir dýr sem gefa af sér afurðir til mannelis, þ.m.t. dýr af hestaætt, með skilyrðum sem tryggja að framleiddar afurðir verði ekki skadlegar neytendum að því er varðar hvers kyns leifar slíkra lyfja í samræmi við reglugerð ráðsins (EBE) nr. 2377/90 frá 26. júní 1990 þar sem mælt er fyrir um sameiginlega aðferð til að ákvarða hámarks magn leifa dýralyfja í matvælum úr dýrarríkinu⁽³⁾.
- 3) Af ástæðum, sem eru tilgreindar í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar til ráðsins og Evrópuþingsins varðandi „framboð á dýralyfjum“⁽⁴⁾, hefur leyfðum dýralyfjum, einkum fyrir dýr sem gefa af sér afurðir til mannelis, fækkað jafnt og þétt.
- 4) Þar af leiðandi er þörf á ráðstöfunum sem miða að varanlegri aukningu meðferða til þess að uppfylla

- 5) Með undanþágunni, sem kveðið er á um í tilskipun 2001/82/EB, er heimilt að gefa dýrum af hestaætt, sem ætluð eru til mannelis og eiga að fara til slátrunar, efni sem eru nauðsynleg vegna meðhöndlunar þeirra, hér eftir nefnd „nauðsynleg efni“, með fyrirvara um útskilnaðartíma í sex mánuði hið minnsta.
- 6) Að því er þessa undantekningu varðar skal því taka saman skrá yfir nauðsynleg efni. Einungis skal bæta tilteknu efni í þessa skrá í sérstökum tilvikum ef önnur fullnægjandi meðferð vegna tiltekinnar ábendingar er ekki leyfð og ef ástandið veldur dýrinu ónauðsynlegum þjáningum ef það er ekki meðhöndlað.
- 7) Tiltekið sjúkdómsástand eða markmið á sviði dýraræktar geta kallað á að úrval efna standi til boða til að bregðast við mismunandi kröfum sem tengjast aldri og notkun dýra af hestaætt.
- 8) Þar eð heimilt er samkvæmt tilskipun 2001/82/EB að nota efni sem tilgreind eru í I., II. eða III. viðauka við reglugerð (EBE) nr. 2377/90, sem ekki eru ætluð í vörur sem ætlaðar eru dýrum af hestaætt, við tilteknar aðstæður, til að meðhöndla dýr af hestaætt, skal ekki setja umrædd efni í skrána yfir nauðsynleg efni. Ekki skal heldur setja nein þeirra efna, sem tilgreind eru í IV. viðauka við reglugerð (EBE) nr. 2377/90, í téða skrá. Þar af leiðandi skal skráning efnis í I. til IV. viðauka við reglugerð (EBE) nr. 2377/90 útiloka notkun þess sem nauðsynlegs efnis í skilningi þessarar reglugerðar.
- 9) Nauðsynlegt er að tryggja veiðigandi eftirlit með dýrum af hestaætt sem hafa verið meðhöndluð með nauðsynlegum efnum. Því skal beita eftirlitskerfinu sem mælt er fyrir um í ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 93/623/EBE frá 20. október 1993 um auðkennisskírteini (vegabréf) er fylgja skuli skráðum hófdýrum⁽⁵⁾ og ákvörðun 2000/68/EB frá 22. desember 1999 um breytingu á ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 93/623/EBE og um auðkenningu dýra af hestaætt til undaneldis og ræktunar⁽⁶⁾ til að tryggja heilbrigði neytenda.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 311, 28.11.2001, bls. 1. Tilskipuninni var síðast breytt með tilskipun 2004/28/EB (Stjtið. ESB L 136, 30.4.2004, bls. 58).

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 136, 30.4.2004, bls. 1.

⁽³⁾ Stjtið. EB L 224, 18.8.1990, bls. 1. Reglugerðinni var síðast breytt með reglugerð framkvæmdastjórnarinnar (EB) nr. 1451/2006 (Stjtið. ESB L 271, 30.9.2006, bls. 37).

⁽⁴⁾ COM(2000) 806 lokaútgáfa, 5.12.2000.

⁽⁵⁾ Stjtið. EB L 298, 3.12.1993, bls. 45.

⁽⁶⁾ Stjtið. EB L 23, 28.1.2000, bls. 72.

10) Nauðsynlegt er að tryggja að allar breytingar á skránni yfir nauðsynleg efni séu háðar samræmdu, vísindalegu mati sem unnið er hjá Lyfjastofnun Evrópu, sem komið var á fót með reglugerð (EB) nr. 726/2004. Að auki skulu aðildarríkin og fagfélög dýralækna, sem hafa farið fram á breytingu á skránni, rökstyðja beiðni sína og leggja fram viðeigandi vísindaleg gögn.

11) Ráðstafanirnar, sem kveðið er á um í þessari reglugerð, eru í samræmi við álit fastanefndarinnar um dýralyf.

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

1. gr.

Skráin yfir efni, sem eru nauðsynleg til að meðhöndla dýr af hestaætt, hér eftir nefnd „nauðsynleg efni“, sem gildir þrátt fyrir ákvæði 11. gr. tilskipunar 2001/82/EB, er sett fram í viðaukanum við þessa reglugerð.

2. gr.

Heimilt er að nota nauðsynleg efni vegna tiltekins sjúkdómsástands, meðferðarþarfa eða meðferðar á sviði dýraræktar eins og tilgreint er í viðaukanum, ef engin önnur lyf, sem leyft er að nota fyrir dýr af hestaætt eða sem um getur í 11. gr. tilskipunar 2001/82/EB, veita jafngóðan árangur með tilliti til árangursríkrar meðhöndlunar dýra, til að koma í veg fyrir ónauðsynlegar þjáningar dýra eða til að tryggja öryggi þeirra sem meðhöndla dýrin. Að því er varðar fyrstu málsgrein skulu aðrir kostir, sem skráðir eru í viðaukanum, koma til álita.

3. gr.

1. Einungis er heimilt að nota nauðsynleg efni í samræmi við 1. mgr. 10. gr. tilskipunar 2001/82/EB.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar. Gjört í Brussel 13. desember 2006.

2. Skrá skal upplýsingar um meðhöndlun með nauðsynlegum efnum í samræmi við leiðbeiningarnar, sem mælt er fyrir um í IX. lið um auðkennisskírteini fyrir dýr af hestaætt, sem settar eru fram í ákvörðunum 93/623/EB og 2000/68/EB.

4. gr.

Ekki má nota neitt efni, sem er tilgreint í einhverri af skránum í I. til IV. viðauka við reglugerð (EB) nr. 2377/90 eða sem bannað er að nota fyrir dýr af hestaætt samkvæmt löggjöf Bandalagsins, sem nauðsynlegt efni í skilningi þessarar reglugerðar.

5. gr.

1. Lyfjastofnun Evrópu skal, að beiðni framkvæmdastjórnarinnar, tryggja að nefndin um dýralyf láti vinna vísindalegt mat á hvers kyns drögum að breytingum á skránni sem sett er fram í viðaukanum. Lyfjastofnun Evrópu skal, innan 210 daga frá móttöku slíkrar beiðni, skila álitu til framkvæmdastjórnarinnar varðandi það hvort breytingin sé við hæfi í vísindalegu tilliti. Einnig skal hafa samráð við Matvælaöryggisstofnun Evrópu, eftir því sem við á.

2. Þegar aðildarríkin eða fagfélög dýralækna fara þess á leit við framkvæmdastjórnina að hún breyti skránni sem sett er fram í viðaukanum, skulu þau rökstyðja beiðni sína og láta fylgja öll viðeigandi vísindaleg gögn sem eru tiltæk.

6. gr.

Reglugerð þessi öðlast gildi á þriðja degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Günter VERHEUGEN

varaforseti.

VIÐAUKI

Skrá yfir efni sem eru nauðsynleg til að meðhöndla dýr af hestaætt

Útskilnaðartíminn fyrir hvert efni í skránni hér á eftir skal vera sex mánuðir.

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
Svæfingarlyf, kvalastillandi lyf og efni sem notuð eru í tengslum við svæfingar		
— Róun, lyfjaforgjöf (og gagnverkun)	Aseprómasín	<p>Notkun: lyfjaforgjöf fyrir almenna svæfingu, væg róun.</p> <p>Aðrir valkostir: detómídín, rómfíðín, xýlasín, díasepam, mídasólam.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: komið hefur í ljós að aseprómasín dregur ávallt úr hættu á dauðsfalli af völdum svæfingar. Verkunarmáti (á randkerfi) og sérstaklega góð róun næst ekki með róandi lyfjum í flokki α-2-örva (detómíðíni, rómfíðíni og xýlasíni) eða bensódíasepínunum (díasepami, mídasólami).</p>
	Atípamesól	<p>Notkun: α-2-adrenviðtakamótlyf (α-2 adrenoceptor antagonist) er notaður til að snúa við áhrifum af α-2-örvum (α-2 agonists).</p> <p>Aðrir valkostir: engir þekktir.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: eingöngu til að meðhöndla ofuræm dýr og þegar um ofskömmtun er að ræða. Neyðarlyf. Einkum notað þegar um öndunarbælingu er að ræða.</p>
	Díasepam	<p>Notkun: lyfjaforgjöf og framköllun svæfingar. Væg (bensódíasepín) róun með lágmarksaukaverkanir á hjarta og æðar og öndun. Krampastillandi, nauðsynlegt til að meðhöndla flog.</p> <p>Aðrir valkostir: aseprómasín, detómídín, rómfíðín, xýlasín, mídasólam, prímidón, fenýtóín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: í nútímalyfjastöðlum er þetta nauðsynlegur þáttur í aðferðarlýsingu við að framkalla svæfingu og talsverð reynsla er af notkun þeirra, einkum fyrir dýr af hestaætt. Notað með ketamíni til að framkalla svæfingu þar eð það veldur nauðsynlegri slökun sem gerir snurðulausa innleiðslu og barkaþræðingu (intubation) mögulega.</p> <p>Verkunarmáti (hefur áhrif á GABA-viðtaka) og sérstök róun næst ekki með róandi lyfjum í flokki α-2-örva (detómíðíni, rómfíðíni eða xýlasíni) eða aseprómasíni án þess að fram komi hjarta- og öndunarbæling.</p>
	Mídasólam	<p>Notkun: lyfjaforgjöf og framköllun svæfingar. Væg (bensódíasepín) róun með lágmarksaukaverkunum á hjarta- og æðakerfi og öndunarfæri. Krampastillandi, til að meðhöndla flog, einkum fyrir fullorðin hross með stífkrampa.</p> <p>Aðrir valkostir: aseprómasín, detómídín, rómfíðín, xýlasín, díasepam, prímidón, fenýtóín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: áþekkt díasepami en er vatnsleysið og því hentugt til innsprautunar í bláæð og nauðsynlegt við gjöf í bláæð í samsetningu með deyfilyfjum. Verkar skemur en díasepam. Hentar betur fyrir folöld en díasepam.</p> <p>Krampastillandi, til að meðhöndla flog, einkum fullorðin hross með stífkrampa – hentar betur til margra daga notkunar en díasepam vegna vatnsleysni.</p> <p>Notað með ketamíni til að framkalla svæfingu þar eð það veldur nauðsynlegri slökun sem gerir snurðulausa innleiðslu og barkaþræðingu mögulega.</p> <p>Verkunarmáti (hefur áhrif á GABA-viðtaka) og ótvíræð róun næst ekki með róandi lyfjum úr flokki α-2-örva (detómíðíni, rómfíðíni og xýlasíni) eða aseprómasíni án þess að fram komi hjarta- og öndunarbæling.</p>
	Naloxón	<p>Notkun: notað sem mótylf gegn ópíumefnum, neyðarlyf.</p> <p>Aðrir valkostir: engir þekktir.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: aðrir kostir standa ekki til boða.</p>

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
	Própófol	<p>Notkun: notað sem deyfilyf í bláæð. Innleiðsla svæfingar hjá folöldum.</p> <p>Aðrir valkostir: svæfingarlyf til innöndunar, s.s. sevóflúran eða ísóflúran.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: Stungulyf til svæfinga sem skilst hratt út. Nýlegar skýrslur sýna fram á miklar framfarir varðandi hjarta- og æðajafnvægi og bati er mun betri en þegar notað eru svæfingarlyf til innöndunar.</p>
	Sarmaseníl	<p>Notkun: notað sem mótlyf við bensódíasepíni.</p> <p>Aðrir valkostir: flúmaseníl.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: Fullkominn viðsnúningur róunar vegna bensódíasepíns sem er nauðsynlegur eftir innrennsli við svæfingu með lyfjum sem eru gefin í bláæð. Klínísk reynsla af sarmaseníli er víðtækari en af öðrum nauðsynlegum efnum.</p>
	Tiletamín	<p>Notkun: notað sem hugrofsdeyfilyf, sem er áþekkt ketamíni, einkum notað við svæfingar á vettvangi. Notað í samsetningu með sólasepami.</p> <p>Aðrir valkostir: ketamín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: Notkun í samsetningu með sólasepami er nauðsynleg í tilfellum þar sem ekki er aðgangur að svæfingarlyfjum til innöndunar, s.s. við svæfingar á vettvangi. Samsetning er einnig nauðsynleg ef svæfing með ketamínsamsetningu er of skammvinn. Dæmigerð notkun er við geldingu, barkakýlisskurði, beinhimnulösun (periosteal stripping), blöðru- eða hnútabrottnám, lagfæringu á beinbroti á höfði, ásetningu gifsumbúða og lagfæringu á naflasliti.</p>
	Sólasepam	<p>Notkun: notað sem hugrofsdeyfilyf, áþekkt ketamíni, einkum notað við svæfingu á vettvangi. Notað ásamt tiletamíni.</p> <p>Aðrir valkostir: ketamín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: róandi lyf í flokki bensódíasepína sem verkar lengur en bæði díasepam og midasólam. Notkun í samsetningu með tiletamíni er nauðsynleg í tilfellum þar sem ekki er aðgangur að svæfingarlyfjum til innöndunar, s.s. við svæfingu á vettvangi. Samsetning er nauðsynleg þar sem svæfing með ketamínsamsetningu er of skammvinn. Dæmigerð notkun er við geldingu, barkakýlisskurði, beinhimnulösun (periosteal stripping), blöðru- eða hnútabrottnám, lagfæringu á beinbroti á höfði, ásetningu gifsumbúða og lagfæringu á naflasliti.</p>
— Lágþrýstingur eða öndunarörvun í svæfingu	Dóbútamín	<p>Notkun: notað í svæfingu sem meðferð við lágþrýstingi.</p> <p>Aðrir valkostir: dópamín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: samdráttaraukandi meðferð (inotrope therapy), sennilega meira notað en dópamín en mismunandi er hvort er valið. Yfirleitt kemur lágþrýstingur fram hjá hrossum í svæfingu og sýnt hefur verið fram á að með því að viðhalda eðlilegum blóðþrýstingi ber síður á alvarlegri rákvöðvaleysingu (rhabdo-myolysis) eftir uppskurð. Dóbútamín er ómetanlegt þegar notað eru rokgjörn svæfingalyf við svæfingar á hrossum.</p>
	Dópamín	<p>Notkun: notað í svæfingu sem meðferð við lágþrýstingi.</p> <p>Aðrir valkostir: dóbútamín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: dópamín er notað fyrir hross sem svara ekki dóbútamíni. Dópamín er frekar notað fyrir folöld en dóbútamín. Er einnig nauðsynlegt til að meðhöndla hægslátt (bradysrhythmas) meðan á aðgerð stendur í tilvikum þar sem atrópin verkar ekki.</p>

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
	Efedrín	<p>Notkun: notað í svæfingu sem meðferð við lágþrýstingi.</p> <p>Aðrir valkostir: dópamín, dóbútamín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: nauðsynlegt ef dópamín og dóbútamín verka ekki. Sérstakt, adrenvirkt lyf sem er líkt adrenalíni að byggingu. Ekki er gerlegt að nýta verkun katekolamíns á sérstaka viðtaka í líkamanum til hagsbóta fyrir sjúk dýr af hestætt án þess að nýta sér nokkra katekolamína, en hver um sig verkar á mismunandi gerð viðtaka. Efedrín, sem örvar losun noradrenalíns úr taugaendum og eykur þannig samdráttarhæfni hjartans og dregur úr lágþrýstingi, er því notað þegar dóbútamín og dópamín verka ekki. Áhrif efedríns vara frá mínútum til klukkustunda og áhrif þess koma fram eftir innsprautun einu sinni í bláæð en á hinn bóginn verkar dóbútamín og dópamín einungis í nokkrar sekúndur eða mínútur og þau efni verður að gefa með innrennsli í bláæð.</p>
	Glykópýrrólat	<p>Notkun: notað til að fyrirbyggja hægslátt. Andkólinvirkur. Andkólinvirk efni eru notuð við grundvallarmeðferð til að fyrirbyggja sefkerfisáhrif, s.s. hægslátt og eru ætíð notuð við skurðaðgerðir á augum og öndunarvegi.</p> <p>Aðrir valkostir: atrópín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: glykópýrrólat hefur takmörkuð áhrif á miðtaugakerfið og hentar því betur fyrir hross með meðvitund (fyrir og eftir svæfingu) en atrópín.</p>
	Noradrenalín (norepinefrín)	<p>Notkun: notað við hjarta- og æðabilun. Gefið með innrennsli í æð til að meðhöndla hjarta- og æðabilun í folöldum.</p> <p>Aðrir valkostir: engir þekktir.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: katekolamínviðtakar dýrsins eru þannig að þeir svara nákvæmlega lyfjum sem verka á mismunandi stöðum. Þess vegna er notuð röð katekolamína sem verkar meira eða minna eingöngu á mismunandi gerðir adrenvirkra viðtaka til að kalla fram nákvæm áhrif. Noradrenalín verkar aðallega á alfa-1-viðtaka og veldur samdrætti slagæðlinga og eykur með því blóðþrýsting og viðheldur miðlegu hringrásinni. Hjá folöldum er noradrenalín yfirleitt eina katekolamíníð sem er árangursríkt í meðferð við lágþrýstingi.</p>
— Verkjadeyfing	Búprenófrín	<p>Notkun: notað til verkjadeyfingar, notað með róandi lyfjum til hömlunar.</p> <p>Aðrir valkostir: bútorfanól, fentanýl, morfín og petidín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: verkjadeyfandi ópíumefni, að hluta til μ-örvi. verkun á μ-viðtaka framkallar betri verkjadeyfingu en κ-örvar úr flokki ópíumlyfja, s.s. bútorfanól. Langverkandi, kvalastillandi lyf. Þar sem lyfið er að hluta til örvi hefur það takmarkaða, ávanabindandi eiginleika og veldur takmarkaðri bælingu á öndunarfæri. Lang- og skammverkandi ópíumefni hafa mismunandi ábendingar og því er þörf á fleiri en einu staðgönguefni til að velja um.</p>
	Fentanýl	<p>Notkun: notað til verkjadeyfingar.</p> <p>Aðrir valkostir: bútorfanól, búprenorfín, morfín og petidín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: μ-örvi úr flokki ópíumefna, verkun á μ-viðtaka veitir betri verkjadeyfingu en κ-örvi úr flokki ópíumefna, s.s. bútorfanól. Hefur mjög skamma verkun sökum hraðra efnaskipta og hraðs útskilnaðar. Fentanýl er eina ópíumlyfið, sem er notað fyrir hross, sem hentar til innrennsli í æð og sem gefa má með lyfjaplástri. Mjög öflugt til verkjameðferðar.</p>
	Morfín	<p>Notkun: notað til verkjadeyfingar.</p> <p>Aðrir valkostir: bútorfanól, búprenorfín, petidín og fentanýl.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: verkjadeyfandi ópíumefni með fulla verkun μ-örva. verkun á μ-viðtaka veitir bestu verkjadeyfinguna. Notað með róandi lyfjum til hömlunar, notað til utanbastsdeyfingar. Kvalastillandi lyf með meðallangri verkun.</p> <p>Morfín er það ópíumefni í flokki μ-örva sem hefur bestu leysnieiginleikana til utanbastsinnngjafar. Með þessari íkomuleið veitir það langverkandi verkjadeyfingu með litlum, almennum áhrifum. Þessi tækni er mikið notuð í nútímadýralækningum til að meðhöndla mikla verki í tengslum við aðgerð (perioperative) og langvinna verki.</p>

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
	Petidín	<p>Notkun: notað til verkjadyfingar.</p> <p>Aðrir valkostir: bútorfanól, búprenorfin, morfin og fentanýl.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: verkjadyfandi ópíumefni úr flokki μ-örva sem hefur u.þ.b. einn tíunda af virkni morfíns. Skammverkandi ópíumefni sem hefur reynst árangursríkt til að meðhöndla ristilkrampa í hrossum.</p> <p>Eina ópíumefnið sem hefur krampalosandi eiginleika. Veitir meiri róun hjá hrossum en önnur ópíumefni og kallar síður fram streitu.</p>
— Vöðvaslakandi lyf og tengd efni	Atrakúrium	<p>Notkun: notað til að snúa við vöðvaslökun af völdum atrakúríums.</p> <p>Aðrir valkostir: gvaifenesín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: tauga- og vöðvatálmi sem afskautar ekki. Tauga- og vöðvatálmar eru einkum notaðir við augnaðgerðir og djúpar kviðarholsaðgerðir. Edrófóníum er nauðsynlegt til viðsnúnings. Víðtækust, klínísk gögn liggja fyrir um atrakúrium og edrófóníum.</p>
	Edrófóníum	<p>Notkun: notað til að snúa við vöðvaslökun af völdum atrakúríums.</p> <p>Aðrir valkostir: aðrir kólnísterasalatar.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: kólnísterasalati, nauðsynlegur til að snúa við vöðva- og taugablokkun. Edrófóníum hefur minnstar aukaverkanir kólnísterasalata í hrossum.</p>
	Gvaifenesín	<p>Notkun: notað til vöðvaslökunar við svæfingu.</p> <p>Aðrir valkostir: atrakúrium.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: nauðsynlegur valkostur í stað α-2-/ketamínmeðhöndlunar hrossa ef frábending er gegn notkun á α-2-efnum og ketamíni, s.s. hjá hrossum sem svara ekki þessum efnum eða hrossum þar sem fram hafa komið aukaverkanir við fyrri inngjöf. Ómetanlegt í samsetningu með ketamíni og α-2-efnum til mjög öruggrar svæfingar á vettvangi þar sem önnur árangursrík tækni til gjafar í bláæð hefur ekki verið þróuð.</p> <p>Aðrir valkostir: atrakúrium.</p>
— Svæfingarlyf til innöndunar	Sevóflúran	<p>Notkun: notað sem svæfingarlyf til innöndunar fyrir hross með fótbot eða aðra bæklunaráverka og til að innleiða svæfingu með grímu hjá folöldum.</p> <p>Aðrir valkostir: ísóflúran, halótan, enflúran.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: sevóflúran er rokkgjarnt svæfingarlyf sem gengur að litlu leyti inn í efnaskipti og skilst fljótt út. Þótt fyrir liggja hámarks-gildi leifa fyrir ísóflúran í Evrópusambandinu hentar ísóflúran ekki í öllum tilfellum til svæfingar á dýrum af hestaætt þar eð æsingur samfara bata getur orðið til þess að hrossið fótbotni. Sevóflúran er nauðsynlegt við tilteknar skurðaðgerðir á dýrum af hestaætt þegar snurðulausari er nauðsynlegur, þar eð sýnt hefur verið fram á að með notkun þess verður bati hjá hrossum snurðulausari og viðráðanlegri. Því er það frekar valið en ísóflúran fyrir hross með fótbot eða aðra bæklunaráverka. Sevóflúran er enn fremur nauðsynlegt til að innleiða svæfingu með grímu hjá folöldum þar eð það er alveg laust við ertingu, öfugt við ísóflúran sem er ertandi og veldur því hósta og að dýrið heldur niðri í sér andanum.</p>
— Staðdehyfilyf	Búpívakain	<p>Notkun: notað til staðdehyfingar.</p> <p>Aðrir valkostir: lídókaín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: langverkandi staðdehyfilyf. Notað þegar þörf er á löngum verkunartíma verkjadyfingar í aðgerð og meðferð við langvinnum, miklum verkjum, s.s. hófsperru. Búpívakain er staðdehyfilyf með lengri verkun en lídókaín, sem er almennt notað. Lídókaín eitt og sér veitir staðdehyfingu í u.þ.b. eina klukkustund. Ef adrenalín er gefið með geta áhrifin varað í allt að tvær klukkustundir en því fylgir sú áhætta að blóðstreymi minnki staðbundnið og því er þessi samsetning óheppileg við margs konar aðstæður. Búpívakain veitir staðdehyfingu í fjórar til sex klukkustundir og er því mun betur fallið til verkjadyfingar eftir uppskurð og til þess að meðhöndla hófsperru vegna þess að ein innsprautun nægir oft; fyrir velferð dýrsins er mikilvægt að komast hjá endurtekinni sprautun með lídókaíni á klukkustundar fresti. Staðdehyfilyf sem verka skemur henta því ekki í framangreindum tilvikum þar eð það kallar á tíðar, endurteknar gjafir með tilheyrandi, aukinni hættu á aukaverkunum, sem er óviðunandi af ástæðum sem varað velferð dýra.</p>

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
	Oxýbúprókáin	Notkun: notað til staðeyfingar í augu. Aðrir valkostir: önnur staðeyfilyf til notkunar í augu, s.s. ametókáin, proxýmetakáin. Umfjöllun um sérstaka kosti: Klínísk reynsla er viðtækari af oxýbúprókáini en af öðrum efnum sem koma til greina úr hópi nauðsynlegra efna.
	Prílókáin	Notkun: notað til staðeyfingar á undan ísetningu bláæðarleggs. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: í sérstökum blöndum (lágbræðslublöndu staðeyfilyfja) sem bera skal á staðbundinn hluta hörundsins þar sem lyfin frásogast um húðina á 40 mínútum. Notað til að auðvelda ísetningu bláæðarleggs, einkum hjá folöldum.

Hjarta- og æðalyf

	Dígoxín	Notkun: notað í meðferð við hjartabilun. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: auk þess er notkun dígoxíns eina meðferðin við aukaverkunum af kínidínmeðferð.
	Kínidínsúlfat og kínidínglúkonat	Notkun: notað í meðferð við hjartsláttartruflunum. Aðrir valkostir: prókainamíd, própanólól Umfjöllun um sérstaka kosti: lyf gegn sveiflutruflun. Lyfið er sjaldan notað en þetta er mikilvægur meðferðarvalkostur þar eð mismunandi verkun er nauðsynleg fyrir mismunandi tegundir sveiflutruflana. Sú meðferð sem helst er valin við gáttatífi.
	Prókainamíð	Notkun: notað í meðferð við hjartsláttartruflunum. Aðrir valkostir: kínidínsúlfat og kínidínglúkonat, própanólól. Umfjöllun um sérstaka kosti: lyf gegn sveiflutruflun. Lyfið er sjaldan notað en þetta er mikilvægur meðferðarvalkostur þar eð mismunandi verkun er nauðsynleg fyrir mismunandi tegundir sveiflutruflana.
	Própanólól	Notkun: notað í meðferð við hjartsláttartruflunum. Aðrir valkostir: kínidínsúlfat og kínidínglúkonat, prókainamíð. Umfjöllun um sérstaka kosti: háþrýstingslyf sem er notað vegna þess að það verkar einnig gegn hjartsláttartruflunum. Lyfið er sjaldan notað en þetta er mikilvægur meðferðarvalkostur. Vegna mismunandi lífeðlismeinafræði hjartsláttartruflana er nauðsynlegt að hafa úrval lyfja með mismunandi verkun svo að meðhöndla megi viðkomandi ástand. Notkun þessara lyfja felst yfirleitt í einni meðhöndlun til að ná aftur eðlilegum takti en í sjaldgæfum tilfellum er nauðsynlegt að endurtaka meðferðina.

Krampar

	Fenýtóin	Notkun: notað í krampastillandi lyfjameðferð fyrir folöld. Meðferð við rákvöðvaleysingu (rhabdomyolysis). Meðferð við hanagangi (stringhalt). Aðrir valkostir: Diasepam, primídón, dantrólennatrium (við rákvöðvaleysingu). Umfjöllun um sérstaka kosti: nauðsynlegt krampastillandi lyf fyrir folöld. Fenýtóini er venjulega bætt við í meðferð við flogum ef primídón/fenóbarbital heldur ekki flogunum í skefjum. Fenýtóin er kalsíumgangablokkari og gagnlegt til að meðhöndla rákvöðvaleysingu sem kemur ítrekað upp.
--	----------	--

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
	Prímídón	<p>Notkun: notað í krampastillandi lyfjameðferð fyrir folöld.</p> <p>Aðrir valkostir: díasepam, fenýtóín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: Prímídón hefur ábendingu sem lyf til að fylgja eftir díasepameðferð og sem annar valkostur.</p>

Maga- og garnalyf

Betaneól	<p>Notkun: notað í meðferð við garnastíflu, meðferð við maga- og skeifugarnarteppu í folöldum, meðferð við endurtekinni ristilteppu hjá fullorðnum hrossum.</p> <p>Aðrir valkostir: Neóstigmín, metóklópramíð, sísapríð, erýtrómýsín og önnur hreyfiörvandi efni.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: betaneól er múskarínkólínægur örvi asetýlkólínviðtaka á sléttum vöðvum maga og garna og veldur því að þeir dragast saman. Sýnt hefur verið fram á að lyfið eykur hraða tæmingar í maga og botnristli. Sýnt hefur verið fram á að bæði betaneól og metóklópramíð hafa reynst gagnleg í meðferð við garnastíflu eftir uppskurð.</p>
Díoktýlnatríumsúl fósúksínat	<p>Notkun: notað í meðferð við hægðateppu.</p> <p>Aðrir valkostir: jarðólía (laxerólía).</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: Í samanburði við jarðolíu næst fram betri mýking á þarmainnihaldi þar eð efnið veldur því að vatn getur gengið inn í samanþjappaðan saurmassann.</p>
Metóklópramíð	<p>Notkun: notað í meðferð við garnastíflu eftir uppskurð.</p> <p>Aðrir valkostir: betaneól, neóstigmín, sísapríð, erýtrómýsín og önnur hreyfiörvandi efni.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: metóklópramíð er setið bensamíð með margvíslega verkun: 1) það er andörvi dópamínviðtaka, 2) það eykur losun asetýlkólíns frá kólvirkum taugafrumum líkamans og 3) hefur adrenhamlandi áhrif. Það er áhrifaríkt til að koma aftur á samstillingu maga og garna eftir uppskurð og dregur úr umfangi, tíðni og tímallengd magabakflæðis. Metóklópramíð er hreyfiörvandi lyf sem verkar betur í nælægum hluta meltingarvegarins. Sýnt hefur verið fram á að bæði betaneól og metóklópramíð hafa reynst gagnleg í meðferð við garnastíflu eftir uppskurð.</p>
Própanþelínbrómíð	<p>Notkun: öfug iðrahreyfing.</p> <p>Aðrir valkostir: atrópín, lídókain, gefið þynnt með innhellingu í endaparm.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: própanþelínbrómíð er tilbúið, fjórgreinítt andkólvirkt ammóníum sem hamlar hreyfanleika og krampa í maga og görnum og minnkar seytingu magasýra.</p> <p>Það hamlar einnig verkun asetýlkólíns á aftanhnoðaugaenda í sefkerfinu. Áhrif þess eru áþekk áhrifum atrópíns en vara þó lengur (sex klukkustundir). Própanþelínbrómíð er mikilvægur valkostur til að draga úr iðrahreyfingum í því skyni að komast hjá því að endaparmur rífi þegar hann er þreifaður eða til að rannsaka og meðhöndla mögulega rífu í endaparmi þar sem erfitt getur verið að ná tilætluðum árangri með innhellingu lídókains.</p>

Rákvöðvaleysing

Dantrólennatríum	<p>Notkun: notað í meðferð við rákvöðvaleysingu. Meðferð við illkynja ofhitnun í svæfingu.</p> <p>Aðrir valkostir: fenýtóín.</p> <p>Umfjöllun um sérstaka kosti: dantrólen hefur vöðvaslakandi áhrif með beinni verkun á vöðva þar eð það hamlar kalsíumlosum úr vöðvafrýmisnetinu og rýfur þannig tenginguna milli örvunar og samdráttar (excitation-contraction coupling). Fenítóín og dantrólennatríum hafa bæði reynst gagnleg við að meðhöndla endurtekna rákvöðvaleysingu.</p>
------------------	--

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
Örverueyðandi lyf		
— Sýkingar af völdum <i>Klebsiella</i> ssp.	Tikarsillín	Notkun: notað í meðferð við sýkingum af völdum <i>Klebsiella</i> ssp. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: sértækt sýklalyf við sýkingum af völdum <i>Klebsiella</i> ssp.
— Sýkingar af völdum <i>Rhodococcus equi</i>	Asitrómysín	Notkun: notað í meðferð við sýkingum af völdum <i>Rhodococcus equi</i> . Aðrir valkostir: erýtrómýsín. Umfjöllun um sérstaka kosti: stöðluð meðferð í samsetningu með rifampísíni sem folöld þola betur en erýtrómýsín.
	Rifampísín	Notkun: notað í meðferð við sýkingum af völdum <i>Rhodococcus equi</i> . Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: notað í meðferð við <i>Rhodococcus equi</i> í samsetningu með erýtrómýsín eða asitrómysíni. Sú meðferð sem helst er valin.
— Sýkingar-liðbólga	Amikasín	Notkun: notað í meðferð við sýkingarliðbólgu. Aðrir valkostir: gentamísín eða önnur aminóglýkósíð. Umfjöllun um sérstaka kosti: folöld þola það betur en gentamísín eða önnur aminóglýkósíð.
Öndunarfæralyf		
	Ambroxól	Notkun: notað til að örva lungnablöðruseyti hjá fyrirmálsfolöldum. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: aðrir kostir standa ekki til boða.
	Ípratrópiumbrómíð	Notkun: notað til berkjuvíkkunar. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: andkólverkun. Nauðsynlegur meðferðarvalkostur þar eð lyfið er í sumum tilfellum áhrifaríkara en β-örvar.
	Oxýmetasólín	Notkun: notað í meðferð við bjúg í nefi. Aðrir valkostir: fenýlefrín. Umfjöllun um sérstaka kosti: α-adrenviðtaki með mikla æðapregjandi eiginleika sem er frekar notaður en fenýlefrín þar eð hann verkar lengur.
Frumdýralyf		
	Ísómetamídíum	Notkun: notað í meðferð við mænu- og heilabólgu af völdum frumdýra í dýrum af hrossaætt. Aðrir valkostir: pírimetamín. Umfjöllun um sérstaka kosti: meðferð með pírimetamíni nægir stundum ekki til að ráða niðurlögum sjúkdómsins og því er þörf á öðrum valkosti. Aðrir valkostir: pírimetamín.

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
	Pýrimetamín	Notkun: notað í meðferð við mænu- og heilabólgu af völdum frumdyra í dýrum af hrossaætt. Aðrir valkostir: ísómetamídið. Umfjöllun um sérstaka kosti: a.m.k. 75% árangur þegar það er notað með súlfadíasínsúlfónamíði.

Augnlyf

— Augnsár	Asýklóvír	Notkun: notað í meðferð við augnsárum (veirueyðandi lyf). Staðbundin notkun. Aðrir valkostir: ídoxúridín. Umfjöllun um sérstaka kosti: Asýklóvír og ídoxúridín hafa reynst jafnárangursrík í meðferð við glæruáblástri í augum (ulcerative herpetic keratitis).
	Ídoxúridín	Notkun: notað í meðferð við augnsárum (veirueyðandi lyf). Staðbundin notkun. Aðrir valkostir: asýklóvír. Umfjöllun um sérstaka kosti: Asýklóvír og ídoxúridín hafa reynst jafnárangursrík í meðferð við glæruáblástri í augum.
— Gláka	Fenýlefrín	Notkun: notað í meðferð við gláku, tárarennli, bjúg í nefi og miltisföngun. Aðrir valkostir: trópikamíð (við gláku), aðrir eru ekki þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: fenýlefrín og trópikamíð hafa reynst jafnárangursrík í meðferð við gláku.
	Trópikamíð	Notkun: notað í meðferð við gláku. Staðbundin notkun. Aðrir valkostir: fenýlefrín. Umfjöllun um sérstaka kosti: Fenýlefrín og trópikamíð hafa reynst jafnárangursrík í meðferð við gláku.
	Dorsólamið	Notkun: notað í meðferð við gláku. Staðbundin notkun. Aðrir valkostir: latanóprost, tímólólmaleat. Umfjöllun um sérstaka kosti: sérstök verkun þess sem kolsýruanhýdrasalati. Mikilvægur meðferðarvalkostur.
	Latanóprost	Notkun: notað í meðferð við gláku. Staðbundin notkun. Aðrir valkostir: dorsólamið, tímólólmaleat. Umfjöllun um sérstaka kosti: sérstök verkun þess sem F2- α -hliðstæða prostaglandíns. Mikilvægur meðferðarvalkostur.
	Tímólólmaleat	Notkun: notað í meðferð við gláku. Staðbundin notkun. Aðrir valkostir: dorsólamið, latanóprost. Umfjöllun um sérstaka kosti: sérstök verkun þess sem ósérhæfður, beta-adrenvirkur viðtakablokkari veldur æðasamdrætti sem leiðir síðan til þess að augnvökvinn (aqueous humour) minnkar. Mikilvægur meðferðarvalkostur.

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
	Sýklósporín A	Notkun: ónæmisbælandi lyf, notað í meðferð við sjálfsofnæmissjúkdómum í augum. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: aðrir kostir standa ekki til boða.
	Ketórolak	Notkun: notað í meðferð við verk og bólgu í augum, bólgueyðandi lyf, ekki úr flokki stera, augndropar, staðbundin notkun. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: Klínísk reynsla er viðtækari af ketórolaki en af öðrum efnum sem koma til greina úr hópi nauðsynlegra efna.
	Ófloxasín	Notkun: notað í meðferð við augnsýkingum sem eru þolnar gegn þeim augnsýklalyfjum sem eru almennt notuð. Aðrir valkostir: síprófloxasín, sefamandól, augnsýklalyf sem eru almennt notuð. Umfjöllun um sérstaka kosti: Klínísk reynsla er viðtækari af ófloxasíni en af öðrum efnum sem koma til greina úr hópi nauðsynlegra efna. Eingöngu skal nota ófloxasín sem sýklalyf til vara í einstökum tilvikum í stað þeirra augnsýklalyfja sem venjulega eru notuð.
	Flúrskímulitun	Notkun: notað sem greiningartæki til að greina sáramyndun á glæru, staðbundin notkun. Aðrir valkostir: Rose Bengal-litun. Umfjöllun um sérstaka kosti: Rose Bengal-litunin hefur nokkra veirueyðandi virkni en flúrskímulausn hefur ekki teljandi áhrif á veirueftirmyndun. Rose Bengal-litun til greiningar, sem er gerð á undan veiruræktun, getur því útilokað jákvæða niðurstöðu. Því er flúrskímulitun besta greiningartækið þegar veiruræktun er ráðgerð.
	Rose Bengal-litun	Notkun: notað sem greiningartæki til að greina snemmkomnar skemmdir á glæru, staðbundin notkun. Aðrir valkostir: flúrskímulitun. Umfjöllun um sérstaka kosti: Rose Bengal-litun er það greiningartæki sem helst er valið til að staðfesta mjög snemmkomnar skemmdir á glæru.
	Hýdroxýprópýlm etýlbeðmi	Notkun: notað til að vernda glæru, staðbundin notkun. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: aðrir kostir standa ekki til boða.
Fitudreyri		
	Insúlín	Notkun: notað í meðferð við fitudreyra (hyperlipaemia), notað í samsetningu með glúkósamedferð, greining á efnaskiptaröskun. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: aðrir kostir standa ekki til boða.

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
Sveppasýkingar		
	Gríseófulvín	Notkun: notað í almennri meðferð gegn sveppasýkingu. Meðferð við reformi. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: gríseófulvín gefið um munn verkar vel gegn hársvepp (trichophyton), örsporasvepp (microsporum) og húðþekjusvepp (epidermophyton).
	Ketókónasól	Notkun: notað í almennri meðferð gegn sveppasýkingu. Meðferð við lungnabólgu af völdum sveppa og sveppasýkingu í kokhlustarsarpi (guttural pouch mycosis). Aðrir valkostir: önnur asól, s.s. ítrakónasól. Umfjöllun um sérstaka kosti: Klínísk reynsla er víðtækari af ketókónasóli en af öðrum efnum sem koma til greina úr hópi nauðsynlegra efna..
	Míkónasól	Notkun: notað í meðferð við sveppasýkingu í augum. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: staðbundin notkun í sýktu auga, víðtækari sveppaeyðandi virkni og/eða minni ertandi áhrif en af öðrum sveppaeyðandi efnum.
	Nýstatín	Notkun: notað í meðferð við gersveppasýkingu í augum og kynfærum. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: sérhæfð verkun gegn gersveppasýkingum.

Ýmislegt

	Kondróitínsúlfat	Notkun: notað til að græða brjósk. Verndar brjósk. Meðferð við liðbólgu. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: klínískar framfarir má líklega rekja til bólgueyðandi áhrifa, þ.m.t. til hömlunar á PGE2-myndun og hömlunar á losun frumuboða.
	Domperidón	Notkun: notað við mjólkurleysi í hryssum. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: mótlyf dópamíns og stýrir myndun mjólkurmyndunarvaka (prólaktíns). Mjaltavaki (oxýtósín) er ekki heppilegur staðgöngukostur því að hann dregur úr mjólkurmyndun en eykur hana ekki, sem er markmiðið með domperidónmeðferð. Nefna má að mjaltavaki er líklegur til að valda kviðverkjum ef hann er notaður í stórum skömmtum.
	Hýdroxýetýlsterkja	Notkun: notað til að gefa rúmmálsfyllingu með kvoðulausn. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: heppilegur staðgöngukostur sem má auðveldlega nota í staðinn fyrir blóð eða blóðvökva.
	Ímípramín	Notkun: notað til að kalla fram sáðlát hjá graðhestum sem eru með sáðlátstruflun. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: aðrir kostir standa ekki til boða.

Ábending	Virkt efni	Rökstuðningur fyrir notkun og útskýringar
	Skjaldvaka-forkveikja (Thyrotropin releasing hormone)	Notkun: notað til greiningar í því skyni að staðfesta röskun í skjaldkirtli og heiladingli. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: aðrir kostir standa ekki til boða.
	Bariumsúlfat	Notkun: notað sem skuggaefni við rannsóknir á vélinda og maga og görnum. Aðrir valkostir: engir þekktir. Umfjöllun um sérstaka kosti: aðrir kostir standa ekki til boða.
	Jóhexól	Notkun: notað sem skuggaefni við rannsóknir á neðri hluta þvagvegar, til liðmyndatöku, mænumyndatöku, stokka- eða fistlamyndatöku og tárangamyndatöku. Aðrir valkostir: jópamidól. Umfjöllun um sérstaka kosti: ójónað skuggaefni með lítinn osmósustyrk. Þessi lyf, jóhexól og jópamidól, koma að sama gagni.
	Jópamidól	Notkun: notað sem skuggaefni við rannsóknir á neðri hluta þvagvegar, til liðmyndatöku, mænumyndatöku, stokka- eða fistlamyndatöku og tárangamyndatöku. Aðrir valkostir: jóhexól. Umfjöllun um sérstaka kosti: ójónað skuggaefni með lítinn osmósustyrk. Þessi lyf, jóhexól og jópamidól, koma að sama gagni.